

Voorzitter, leden van de Commissie,

Tot dit wetsvoorstel had het nooit mogen komen. Tien redenen.

1. GS hielden zich niet aan hun besluit van 2015 geen gebruik te maken van hun bevoegdheid herindelingsvoorstellen te doen.
2. De situaties waarin volgens het Beleidskader gemeentelijke herindeling een provincie een herindelingsprocedure kan starten, waren op Haren niet van toepassing.
3. GS richtten het open overleg op slechts één uitkomst: samenvoeging van Haren met Groningen/Ten Boer. Exact dezelfde fout als is gemaakt bij Heerlen-Landgraaf, waardoor die herindeling niet doorgaat. Ruimte voor meten met twee maten is er niet. Anders ontstaat rechtsongelijkheid.
4. GS stellen, in tegenstelling tot de raad, dat de fusie in het belang is van de inwoners van Haren, maar hebben dit nooit onderzocht. De gevolgen voor de regio Groningen-Assen zijn evenmin onderzocht.
5. GS hebben het verbeterplan van Haren zondermeer terzijde gelegd. Hierin volgde Haren precies het advies dat B&A, met instemming van de provincie, had gegeven hoe zijn zwakke punten te repareren. Ook is voorbijgegaan aan het oordeel van COELO dat het verbeterplan een goede oplossing biedt voor de financiële zwakte die werd geconstateerd in de vijf rapporten die de provincie als reden voor herindeling heeft aangevoerd. Haren bewijst het gelijk van dit universitaire onderzoeksinstituut dat bij uitstek deskundig is op het vlak van gemeentefinanciën.
6. Bij de herindelingsprocedure is de provincie ver over de schreef gegaan. Stelselmatig zijn de vereisten voor zorgvuldigheid, behoorlijkheid en rechtmatigheid geschonden. Vaak is de provincie hierop geweest. Tevergeefs.
7. Er was en is weinig draagvlak in Haren voor herindeling met Groningen. Een combinatie van onvoldoende draagvlak en onzorgvuldige procedure is volgens de Raad van State onacceptabel. (Advies over wetsvoorstel)
8. De provincie heeft haar onjuiste handelen in het herindelingsadvies verdoezeld door een onwaar en onvolledig beeld te geven van de gevolgde procedure.
9. Minister Plasterk is hierop tevergeefs geweest. Het herindelingsadvies volgend nam hij het risico de Raad van State en het parlement niet juist te informeren.
10. Uw Kamer kan haar werk alleen goed doen als zij door de regering deugdelijk wordt geïnformeerd. In dit geval is daarvan geen sprake.

Wij verzoeken u met klem in het voorlopig verslag om deze redenen de minister te vragen:

1. Het wetsvoorstel zo te wijzigen dat Haren eruit gaat en lichte samenvoeging van Groningen en Ten Boer mogelijk wordt. De raden van Groningen en Ten Boer vinden deelname van Haren aan de samenvoeging van beide gemeenten niet nodig.
2. Als opschaling van Haren wenselijk is: te bevorderen dat Haren en Tynaarlo via verbreding van samenwerking naar samengaan toegroeien. Dat daar draagvlak voor is, blijkt uit de petitie 'Haren niet bij de stad Groningen', die vanmiddag met ruim 5200 handtekeningen, waarvan bijna 90% uit Haren, is aangeboden aan de voorzitter.

Tot slot. Het is uitermate ernstig dat het herindelingsadvies cruciale onwaarheden, halve waarheden en omissies bevat. De wetgever moet erop kunnen vertrouwen door een provincie waarheidsgetrouw en toereikend te worden geïnformeerd. Ook burgers moeten de zekerheid hebben dat op basis van de juiste feiten kan worden getoetst en geoordeeld. Een overheid die valsheid in geschrift pleegt, schendt de rechtsstaat en ondermijnt het vertrouwen van de burgers. Daarom heeft het Burgercomité tegen de provincie Groningen en enkele leidinggevenden aangifte gedaan.